

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Rozvoj infrastruktury pro turistiku, cykloturistiku a hipoturistiku v Jihočeském kraji

Vypracoval: Vojtěch Pulkrab

Vedoucí práce: doc. RNDr. Renata Klufová, Ph.D

České Budějovice 2024

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Vojtěch PULKRAB
Osobní číslo: E21277
Studijní program: B0413P050031 Cestovní ruch
Téma práce: Rozvoj infrastruktury pro turistiku, cykloturistiku a hipoturistiku v Jihočeském kraji
Zadávající katedra: Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zmapování dosavadní infrastruktury pro turistiku, cykloturistiku a hipoturistiku v Jihočeském kraji, a následně návrhy na rozšíření, resp. v některých oblastech usměrnění těchto forem cestovního ruchu v souladu s provedenou analýzou zatížení území jednotlivými aktivitami. Součástí práce je také návrh mapové aplikace v prostředí ArcGIS Online.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a odborných zdrojů – literární přehled – historie a historický vývoj oblasti a její specifika, stávající intenzita využití oblasti cestovním ruchem.
2. Metodická část – popis procesu sběru dat.
3. Akvizice dostupných dat, jejich příprava pro zpracování v prostředí GIS – návrh konceptuálního modelu.
4. Vlastní analytická část – počítačový model, dílčí analýzy, hodnocení stávajícího stavu.
5. Závěry a obecná doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: 40-50 stran
Rozsah grafických prací: dle potřeby
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

Hřebíčková, S., Ondráček, J. *Cykloturistika*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, 123 s.
Matlovičová, K., Klamár, R., Mika, M. *Turistika a jej formy*. Prešov: Prešovská univerzita, 2015, 550 s.
Stříbrná, M. *Venkouská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press, 2015, 52 s.
Šauer, M., Vystoupil, J., Holešinská, A. a kol. *Cestovní ruch*. Brno: Masarykova univerzita, 2015, 479 s.

<https://www.nakole.cz/>
<https://www.jihoceskyvenkov.cz/vylety/na-kole/>
<https://www.jihoceske-cyklostezky.cz/njc/>

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. Renata Klufová, Ph.D.
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: 20. ledna 2023
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2024

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 26,
370 05 České Budějovice

prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 24. ledna 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Chtěl bych moc poděkovat doc. RNDr. Renatě Klufové, Ph.D za všechnu trpělivost a ochotu během naší spolupráce. Vaše rady a připomínky byly skvělé a skutečně mi hodně pomohly. Jsem Vám za to moc vděčný.

Vojtěch Pulkrab

Obsah

1	ZÁKLADNÍ USPOŘÁDÁNÍ POJMŮ	13
2	CÍL PRÁCE	14
3	ZÁKLADNÍ POJMY	15
3.1	CESTOVNÍ RUCH	15
3.2	TURISTIKA.....	15
3.3	CYKLOTURISTIKA.....	16
3.4	HIPOTURISTIKA	16
4	OBECNÝ ÚVOD	16
5	ROZDĚLENÍ KRAJE	17
5.1	BUDĚJOVICKO	17
5.2	ČESKÁ KANADA.....	17
5.3	ČESKÝ KRUMLOV.....	18
5.4	LIPENSKO	18
5.5	NOVOHRADSKO-DOUDLEBSKO	18
5.6	PÍSECKO-BLATENSKO-STRAKONICKO-VODŇANSKO	19
5.7	ŠUMAVSKO	19
5.8	TOULAVA.....	19
5.9	TŘEBOŇSKO	19
6	SROVNÁNÍ V KONTEXTU ČR	20
6.1	SROVNÁNÍ S JIHMORAVSKÝM KRAJEM	20
7	NEJČASTĚJŠÍ FORMY CESTOVNÍHO RUCHU V JIHOČESKÉM KRAJI	22
8	PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	23
9	ROZVOJ	24
9.1	TURISTIKA.....	24
9.1.1	<i>Obnova stávajících naučných stezek</i>	24
9.1.2	<i>Vznik nových naučných stezek</i>	24
9.1.3	<i>Moderní pěší trasy a dálkové trasy</i>	24
9.1.4	<i>Vznik nových tras</i>	24
9.1.5	<i>Udržitelnost a propagace</i>	24
9.1.6	<i>Obnova pěších turistických tras</i>	25
9.2	CYKLOTURISTIKA.....	25
9.3	HIPOTURISTIKA	26
9.3.1	<i>Zmapování možností</i>	26

9.3.2	<i>Online dostupná nabídka</i>	26
9.3.3	<i>Revize a aktualizace</i>	26
10	SOUČASNÁ SITUACE	26
10.1	CYKLOTURISTIKA	26
10.1.1	<i>Třeboňsko</i>	26
10.1.2	<i>Šumava</i>	28
10.1.3	<i>Bikeparky</i>	28
10.1.4	<i>EuroVelo</i>	28
10.2	HIPOTURISTIKA.....	29
11	BIKEPARKY	30
11.1	ADRENALINOVÉ SPORTY	30
11.2	ROZMANITOST TRAS	31
11.3	BEZPEČNOST A ÚDRŽBA	31
11.4	KOMUNITA A ZÁŽITEK	32
11.5	BIKEPARK LIPNO.....	32
11.6	BIKEPARK ZADOV	32
11.7	BIKEPARK HRADIŠTĚ	32
12	PUMPTRACK	33
12.1	TYPY PUMPTRACKŮ PODLE POVRCHU	33
13	STRUKTUROVANÉ ROZHOVORY	34
13.1	ROZHOVOR S JEZDCEM A STAVITELEM TRAILŮ PETREM DANOVIČEM.....	34
13.2	ROZHOVOR S JEZDCEM KRYŠTOFEM KOTYZOU	34
13.3	ROZHOVOR SE STAROSTOU LITVÍNOVIC	35
14	MAPA V ARCGIS	36
15	YOUTUBE VIDEO	37
16	ARCGIS STORYMAPS	37
16.1	VYTVÁŘENÍ PŘÍBĚHŮ	37
16.2	INTERAKTIVNÍ MAPY	37
16.3	ŠABLONY A DESIGN	37
16.4	SDÍLENÍ A SPOLUPRÁCE	37
16.5	VYUŽITÍ.....	38
17	ARCGIS FIELDMAPS	38
17.1	SBĚR DAT V TERÉNU.....	38
17.2	OFFLINE FUNKCE.....	38
17.3	ZLEPŠENÁ NAVIGACE A ORIENTACE.....	38
17.4	SDÍLENÍ A SPOLUPRÁCE	38

17.5	VYUŽITÍ.....	39
18	SURVEY123	39
18.1	VYTVÁŘENÍ PRŮZKUMŮ A DOTAZNÍKŮ	39
18.2	ŠABLONY A DESIGN	39
18.3	MOBILNÍ SBĚR DAT	39
18.4	INTEGRACE S GIS	39
18.5	VYUŽITÍ.....	39
19	PŘÍPADOVÁ STUDIE OBLASTI KOLEM HORY KLUK	40
19.1	POPIS LOKALITY.....	40
19.2	PROPAGACE A ROZVOJ	40
19.3	OCHRANA PŘÍRODY	41
20	VÝSLEDKY.....	41
21	ZÁVĚR.....	42
21.1	SUMMARY	43
21.2	ZDROJE.....	44
21.3	SEZNAM OBRÁZKŮ	46
21.4	SEZNAM PŘÍLOH	46

1 Základní uspořádání pojmů

Zprvu je nutné definovat a přesně si vysvětlit určité pojmy, které úzce souvisí s cestovním ruchem. Dle těchto pojmů vychází a dělá statistiky Český statistický úřad (ČSÚ, 2008).

- „*Cestovní ruch je mezinárodně definován jako činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni.*“
- „*Druhý domov je rekreační zařízení (chata, chalupa), které není trvalým bydlištěm. Některá rekreační zařízení spadají do obvyklého prostředí a tudíž se návštěvy takovýchto druhých domovů vylučují z cestovního ruchu.*“

V cestovním ruchu se setkáváme s několika typy návštěvníků.

- „*Návštěvník je účastník cestovního ruchu. Návštěvníci se dělí na jednodenní návštěvníky (někdy nazýváni také exkurzionisté nebo výletníci) a turisty.*“
- „*Jednodenní návštěvník se účastní cestovního ruchu bez přenocování.*“
- „*Turista je účastník cestovního ruchu, který alespoň jednou přenocuje mimo své obvyklé prostředí.*“
- „*Tranzitní návštěvník je samostatnou kategorií, neboť může být obecně jednodenní, ale také turista. Jedná se o návštěvníky, kteří se zastaví v dané lokalitě nebo zemi na své cestě do jiného cíle cesty. Z hlediska definice sem spadají rovněž letecké transfery.*“

Návštěvníky daného regionu můžeme v cestovním ruchu rozlišit ještě na dvě základní kategorie.

- „*Rezident (domácí návštěvník), jehož rezidentská země je stejná jako navštívená země; může to být občan sledované země i cizí státní příslušníci žijící ve sledované zemi.*“
- „*Nerezident (zahraniční návštěvník), jehož země sídla je jiná, než je navštívená země; za nerezidenta je považován také občan sledované země trvale žijící v cizině.*“

Druhy cestovního ruchu můžeme rozdělit na čtyři kategorie.

- *„Příjezdový cestovní ruch (také aktivní) zahrnuje návštěvu a pobyt nerezidentů na území České republiky. Spotřeba v příjezdovém cestovním ruchu je chápána jako celkový objem prostředků vydaných na cestovní ruch nerezidenty plynoucích do navštívené země. To znamená, že započítávána je i ta část výdajů, které jsou zaplacené mimo území České republiky (v zemi nerezidenta), ale formou různých plateb do České republiky směřují (např. platby za ubytování v rámci zájezdu).“*
- *„Domácí cestovní ruch je cestovní ruch rezidentů na území České republiky. Pro potřeby TSA je však nutné chápat domácí cestovní ruch, resp. jeho spotřebu širěji. Spotřeba v domácím cestovním ruchu je spotřeba rezidentů v České republice, a to i ta část spotřeby spojené s návštěvou (konečným cílem cesty) jiné země, pokud byla realizována v České republice (např. marže tuzemských cestovních kanceláří či agentur zajišťujících zahraniční zájezd).“*
- *„Výjezdový cestovní ruch (také pasivní) zahrnuje návštěvu a pobyt rezidentů mimo území České republiky. Spotřeba ve výjezdovém cestovním ruchu je chápána jako spotřeba rezidentských návštěvníků mimo ekonomické území vlastní země (tj. všechny výdaje rezidentů za cestovní ruch realizované v zahraničí). Nezahrnuje výrobky zakoupené na cestu nebo po cestě v České republice (ty patří do spotřeby domácího cestovního ruchu).“*
- *„Vnitřní (interní) cestovní ruch (domácí a příjezdový) je cestovní ruch rezidentů i nerezidentů na území České republiky. Spotřeba ve vnitřním cestovním ruchu vyjadřuje celkový objem financí utracených za cestovní ruch v národním hospodářství (tj. všechny výdaje za cestovní ruch realizované v České republice).“*

2 Cíl práce

V rámci mé bakalářské práce jsem se zaměřil na turismus, cykloturismus a hipoturismus v jižních Čechách. Práce má za cíl analyzovat region, porovnat statistiky návštěvnosti kraje v kontextu České republiky, identifikaci forem cestovního ruchu a budoucího rozvoje. Dalším cílem mé bakalářské práce je zmapovat a přiblížit problematiku nelegální trailů, Bikeparků a pumptracků na jihu Čech.

3 Základní pojmy

3.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch je často spojován s dovolenou, objevováním nových míst a relaxací, která umožňuje strávit příjemný volný čas a odpočinout si od každodenních povinností. Avšak, tento pohled je pouze jedním z mnoha na cestování. Ve skutečnosti je cestovní ruch dnes obrovským průmyslem, který generuje biliony korun příjmů po celém světě a poskytuje stovky tisíc pracovních míst. Je také sociálním fenoménem, který ovlivňuje stále větší část světové populace a má značný dopad na kulturu, ekonomiku a životní prostředí. Cestovní ruch není pouze o jednotlivcích, kteří cestují. Je to komplexní systém, který zahrnuje mnoho interakcí mezi různorodými skupinami aktérů, kteří mají různé motivace a zájmy. Tyto skupiny zahrnují cestovatele, cestovní agentury, provozovatele ubytování, místní komunity, ochránce životního prostředí a mnoho dalších. Každá skupina má své vlastní cíle a potřeby, což vytváří složitou síť vazeb a dynamiku v rámci cestovního ruchu. Cestovní ruch také mění socio-kulturní a přírodní aspekty prostoru, ve kterém se odehrává. Může mít pozitivní dopad na místní ekonomiku a infrastrukturu, ale zároveň může mít i negativní vliv na životní prostředí, jako je nadměrné využívání přírodních zdrojů a narušování křehkých ekosystémů. Proto je důležité zkoumat a chápat cestovní ruch jako komplexní fenomén, který má širší dopady než jen jednoduché turistické aktivity (Holešinská, Šauer, Vystoupil & kol. 2015).

3.2 Turistika

Turistika představuje komplexní soubor činností spojených s aktivním pohybem a pobytem v přírodě, s účelem poznávání přírodních a společenských podmínek dané lokality. Tato aktivita vyžaduje odborné znalosti a dovednosti a běžně se vykonává v době volna. Často dochází k zaměňování turistiky a cestovního ruchu, přestože obě tyto oblasti mají několik prvků společných. Cestovní ruch se soustředí výhradně na objevování nových míst, zatímco turistika klade důraz na poznávací i fyzickou stránku. Turistika se vyznačuje rovnoměrným důrazem na obě tyto aspekty, což je klíčovým rozlišovacím znakem oproti čistě sportovním aktivitám, které se soustředí především na fyzickou výkonnost. Právě tento typ aktivity v přírodě navíc rozšiřuje schopnosti smyslového vnímání a přispívá k rozvoji citu pro krásu a emocionálních prožitků (Partl, 2023).

3.3 Cykloturistika

Cykloturistika je formou turistiky, která se provozuje na jízdním kole. Jízda na kole má pozitivní vliv na zdraví jedince a nepoškozuje životní prostředí. Pro bezpečnou cyklistiku je nezbytné ovládat techniku, zvládnout opravit kolo, znát dopravní předpisy, nebezpečí na silnici a základy první pomoci. V kontextu školního prostředí je cykloturistika považována za sport v přírodě, který vyžaduje fyzickou aktivitu účastníka a poskytuje kulturní a odborně technické dovednosti. Cykloturistika tak naplňuje zdravotní, výchovné a vzdělávací cíle tělesné výchovy. Proto se v praxi můžeme setkat s pořádáním školních výletů na kole neboli „cykláků“. Rekreační cykloturistika se zaměřuje zejména na poznávání kulturních hodnot. Rozvoj cykloturistiky podporuje rostoucí počet cyklotras a cyklostezek, které v posledních letech vznikají kolem měst a obcí. Využití jízdy na kole pro dopravní i rekreační účely roste po celém světě, přičemž zdravý životní styl je jedním z hlavních motivátorů. Cykloturistika není pouze pohyb v přírodě, ale zahrnuje i jízdu v městském prostředí (Ondráček & Hřebíčková, 2007).

3.4 Hipoturistika

V jízdě na koňi se projevují tři základní složky: pohybová, kulturně-poznávací a odborně-technická. Pohybová složka nezahrnuje pouze samotnou jízdu na koni, ale také chůzi vedle koně, což je obzvláště důležité v terénech s výraznými výškovými rozdíly nebo na úsecích cest s nevhodným kamenitým a tvrdým povrchem. Kulturně-poznávací složka spočívá v poznávání nových oblastí a krás přírody (Matlovičová, K., Klamár, R., & Mika, M, 2015).

Jezdecká turistika patří do kategorie tzv. "měkké turistiky", která si klade za cíl harmonizovat potřeby turistů s potřebami místního obyvatelstva, aniž by poškozovala přírodu nebo kulturní jedinečnost místa. Tento přístup umožňuje turistům lépe se vcítit do prostředí, zároveň minimalizuje nároky na infrastrukturu a snižuje negativní dopady na životní prostředí a místní komunitu. Jezdecká turistika tak nabízí příležitost pro individuální a autentické prožití místa, bez většího zatížení pro danou lokalitu (Špičková, 2009).

4 Obecný úvod

Pro lepší organizaci cestovního ruchu v Jihočeském kraji jsou oblasti tohoto regionu rozděleny do několika turistických zón. Tento systém je definován *Koncepcí cestovního ruchu v Jihočeském kraji na období 2021–2030*, kterou schválilo krajské zastupitelstvo

dne 9. září 2021 a se kterou přišla Jihočeská centrála cestovního ruchu. V Jihočeském kraji existuje celkem devět turistických oblastí, které pokrývají celou plochu tohoto kraje. Nejnovější oblastí, která byla certifikována, je region Český Krumlov a to v roce 2020. Jak můžeme vidět na obrázku, oblast Toulava nám zasahuje i mimo Jihočeský kraj (jccr.cz, 2021).

Obrázek 1 Mapa destinací Jihočeského kraje(jccr.cz, 2016)

5 Rozdělení kraje

5.1 Budějovicko

Centrem této oblasti je řeka Vltava, která slouží jako spojovací prvek. Nalezneme zde města jako jsou například České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Týn nad Vltavou, Rudolfov a Lišov. Kromě dobře známých lokalit, jako je například zámek Hluboká či historické centrum Budějovic, se zde nachází i úžasná přírodní místa ideální k odpočinku, lahodná gastronomie a kulturní akce.

5.2 Česká Kanada

Turistická oblast Česká Kanada se nachází ve východní části Jihočeského kraje a zahrnuje více než 50 obcí, které se nacházejí nejen v samotném přírodním parku Česká Kanada, ale také v okolí regionů Jindřichohradecka a Dačicka. Tato oblast je

charakterizována svou drsnou, avšak nádhernou přírodou, která láká turisty ze všech koutů. Překrásné lesy, jezera a malebné krajiny jsou jen některé z lákadel, které Česká Kanada nabízí.

Kromě úchvatné přírody zde také najdete fascinující památky a historické zajímavosti. Starobylá města a vesnice plné historie přitahují milovníky kultury a historie. Například zámek v Jindřichově Hradci či mnohé kostely a kaple roztroušené po okolních vesnicích jsou svědectvím bohaté historie regionu.

Velkou atrakcí oblasti byly dvě úzkorozchodné železnice směřující do Nové Bystřice a Obrataně. Bohužel, na podzim roku 2022 byl provoz na těchto tratích zastaven. Tato událost představuje ztrátu pro turisty, kteří byli zvyklí na tuto dopravní atrakci a mohli tak objevovat krásy České Kanady tímto netypickým způsobem (www.kudyznudy.cz, 2024).

5.3 Český Krumlov

Český Krumlov, jakožto součást kulturního dědictví UNESCO, hraje klíčovou roli v atraktivitě celého kraje. Jeho historické a kulturní dědictví přitahuje turisty z celého světa a dělá z této oblasti jednu z nejžádanějších turistických destinací v jižních Čechách. Odkaz na UNESCO zaručuje trvalou pozornost a přitažlivost, což přispívá k ekonomickému rozvoji a udržitelnosti cestovního ruchu v této oblasti.

Dalším lákadlem této oblasti je rozhledna Klet' nacházející se na stejnojmenném vrcholu. Horu lze zdolat po několika značených stezkách nebo pro nesportovce historickou lanovou dráhou (www.kudyznudy.cz, 2024).

5.4 Lipensko

Lipensko je oblast, která se vyznačuje především oblastí kolem Lipenské přehrady, často nazývané "české moře", což poskytuje široké možnosti aktivit vodních sportů. Tato část krajiny je obklopena impozantní přírodou, zejména díky blízkosti Národního parku Šumava. Vedle pěší turistiky může návštěvník v této oblasti vyzkoušet dlouhé trasy pro in-line bruslení a cykloturistiku. Lipensko také nabízí bohaté dědictví v podobě kulturních a historických památek, jako jsou hrad Rožmberk, Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě, Vítkův hrádek nebo Pašijové divadlo v Hořicích na Šumavě.

5.5 Novohradsko-Doudlebsko

Tento kraj disponuje různorodou krajinou, ve které se setkáváme s vodou na každém kroku. Tak lze definovat krajinu, kterou tvoří Novohradské hory a řeka Malše.

Historické události 20. století vedly k tomu, že Novohradské hory s jejich rozlehlými lesy a divokými potůčky jsou oblastí s nízkým počtem obyvatel. Pro milovníky aktivního pohybu a klidu je tato oblast skutečným rájem.

Paradoxně hlavním místem, které turisté navštěvují v této drsné krajině je uměle vytvořený park Terčino údolí. Empírový lázeňský dům, mlýn, vstupní brána či uměle vytvořený vodopád, to jsou důvody proč je Terčino údolí hojně navštěvované (www.kudyznudy.cz,2024).

5.6 Písecko-Blatensko-Strakonicko-Vodňansko

Turistická oblast jihočeského venkova se zaměřuje na poskytování klidného prostředí, krásné přírody a malebné architektury vesnic. Tato oblast je známá svou pohostinností. Hlavní důraz je kladen na soft turismus, což zahrnuje pěší turistiku, cykloturistiku a pobyty spojené s přírodou a jihočeskými tradicemi. Charakteristické je pro tuto oblast selské baroko, které je vidět na každém kroku. Tento architektonický styl přispívá k jedinečné atmosféře regionu a přitahuje milovníky historie a architektury.

5.7 Šumavsko

Turistický region Šumava zahrnuje jak jihočeskou Šumavu, tak i jihočeské Pošumaví. Šumava je oblastí bohatou na přírodní scenérie i zemědělskou půdu. V krajině lze nalézt rozmanité prvky, jako jsou kopce a hřebeny, údolí s řekami, rozkvetlé louky a obdělaná pole. Mezi těmito různými aspekty se rozkládají idylické vesnice a historická města, která přinášejí mnoho možností pro poznávání, aktivní odpočinek a zážitky.

5.8 Toulava

Turistický region rozkládající se v okolí města Tábora, ve kterém kdysi vládl rod Vítkovců nebo Husitů. Toulava nabízí pěší túry a moderní stezky, zatímco historie tohoto regionu zve k objevování bohaté minulosti regionu. Stezka údolím Lužnice Toulavou, Poutní stezky Toulavy a Toulání s příběhem jsou stěžejními produkty, které lákají na nezapomenutelné zážitky a dobrodružství. Toulava je tak zatím neobjeveným regionem na hranici Jihočeského a Středočeského kraje.

5.9 Třeboňsko

Svou architekturou, bohatou historií a malebnými přírodními scenériemi se Třeboňsko řadí mezi jedny z nejzajímavějších regionů. Uměle vytvořená krajina plná rybníků a protékající řeka Lužnice tvoří výborné podmínky pro vodní sporty. Rovinná krajina se také zalíbila nenáročným cyklistům jezdícím od jedné hospody ke druhé. Třeboňsko se

tak stává ideálním cílem pro aktivní rodinnou dovolenou, nabízející bohatou paletu zážitků pro každého návštěvníka.

6 Srovnání v kontextu ČR

Hosté v HUZ 2023 vs. 2019

Kraj	Počet hostů	Meziroční změna v %	% podíl	Počet přenocování	Meziroční změna v %	% podíl	Průměrná doba pobytu ve dnech
Hlavní město Praha	7 437 897	-7,54 %	33,73%	16 860 996	-8,76 %	30,10%	3,27
Jihomoravský kraj	2 169 768	1,52 %	9,84%	4 247 797	0,47 %	7,58%	2,96
Jihočeský kraj	1 656 929	-7,38 %	7,51%	4 484 338	0,19 %	8,00%	3,71
Královéhradecký kraj	1 531 060	8,41 %	6,94%	4 633 089	3,50 %	8,27%	4,03
Karlovarský kraj	1 348 785	13,32 %	6,12%	5 093 451	-5,68 %	9,09%	4,78
Středočeský kraj	1 325 985	13,05 %	6,01%	3 048 737	12,94 %	5,44%	3,30
Liberecký kraj	1 159 775	10,57 %	5,26%	3 364 669	6,15 %	6,01%	3,90
Moravskoslezský kraj	1 047 321	3,11 %	4,75%	2 758 000	-3,12 %	4,92%	3,63
Plzeňský kraj	900 108	3,24 %	4,08%	2 241 671	5,15 %	4,00%	3,49
Zlínský kraj	829 368	2,59 %	3,76%	2 281 791	0,42 %	4,07%	3,75
Olomoucký kraj	797 714	4,74 %	3,62%	2 377 349	2,79 %	4,24%	3,98
Kraj Vysočina	684 661	13,11 %	3,10%	1 601 530	10,16 %	2,86%	3,34
Ústecký kraj	625 721	-5,18 %	2,84%	1 611 891	-7,56 %	2,88%	3,58
Pardubický kraj	538 096	11,98 %	2,44%	1 415 269	6,07 %	2,53%	3,63
Celkovo	22 053 188	0,25 %	100,00%	56 020 578	-1,76 %	100,00%	3,54

CzechTourism Zdroj: ČSÚ (2023)

Obrázek 2. Návštěvnost v krajích(ČSÚ, 2023)

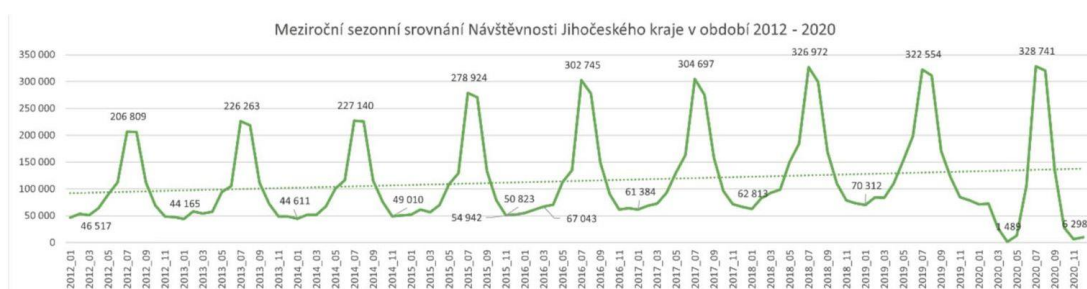
Jak je vidět na grafu, Jihočeský kraj se umístil na třetím místě z pohledu ubytovaných hostů v hlavních ubytovacích zařízeních. Ovšem, když celkový počet účastníků 1 656 929 porovnáme s dobou před pandemií koronaviru, Jihočeský kraj zaznamenal hned druhou nejvyšší procentuální ztrátu (-7,38%) hned po Praze (-7,54%). Když už si návštěvníci na jih Čech udělají cestu, setrvají zde v průměru 3,71 dne. To je vyšší číslo, než celkový průměr všech krajů, který činí 3,54. V této statistice kraluje Karlovarský kraj s 4,78 dny, který vděčí tomuto prvenství svým lázeňským městům. (ČSÚ, 2023)

6.1 Srovnání s Jihomoravským krajem

Pro další srovnání porovnejme Jihočeský kraj s krajem Jihomoravským. Oba dva zmíněné kraje se totiž v určitých ohledech shodují.

Mají dvě památky UNESCO (Český Krumlov, Holašovice/ Lednicko-valtický areál, vila Tugendhat). Každý má jeden národní park (NP Šumava/ NP Podyjí). Mají společnou hranici s Rakouskem. Nachází se na jihu České republiky. Hned po Praze jsou nejnavštěvovanějšími kraji v České republice.

Srovnáme si třeba například procento domácího cestovního ruchu. V jižních Čechách tvoří Češi 74,7% návštěvníků, zatímco v Jihomoravském kraji to je 68,47%. Jihomoravský kraj se sice vzpamatoval lépe z pandemie koronaviru dle počtu příjezdu návštěvníků, ale Jihočeský kraj dokázal jejich návštěvu prodloužit z průměrných 3,48 dnů v roce 2019 na 3,69 dnů v roce 2023. V této statistice dokonce Jihomoravský kraj mírně ztrácí, protože se průměrný čas návštěvníků zkrátil o 0,02 dne. O tom, že hosté tráví v jižních Čechách rádi svůj čas, vypovídá také statistika hostů v hlavním ubytovacím zařízení. Za měsíc červenec roku 2023 celkový počet přenocování byl 1 016 557, což tvoří 12,35% z celé České republiky. Na třetím místě, hned za Jihočeským krajem, se umístil právě Jihomoravský kraj s 773 617 přenocováními. Jihočeský kraj navštěvují lidé převážně během letních měsíců. Počet návštěvníků v letních měsících je několikanásobný než v průběhu roku. U Jihomoravského kraje se nesetkáváme s tak velkým výkyvem jako u kraje Jihočeského. (ČSÚ, 2023)

Obrázek 3 Sezónnost návštěvníků v Jihočeském kraji (jccr.cz, 2021)

V jedné statistice ovšem Jihočeský kraj zaostává ve velké míře, a tou je počet nejnavštěvovanějších turistických cílů z roku 2022. Kdyby jsme dali kraje dohromady, atrakce Jihočeského kraje by se umístili až na 5. a 6. místě. Předčily by je Aqualand Moravia, hrad Špilberk, Státní zámek Lednice a Zoo Brno. Až poté se umístí Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou a Stezka korunami stromů v Lipně nad Vltavou. Zajímavá je i statistika, jak si vedou nejnavštěvovanější památky. Státní hrad a zámek Český Krumlov s 197 000 návštěvníky předčí brněnský hrad Špilberk trojnásobnou návštěvností (ČSÚ, 2022).

7 Nejčastější formy cestovního ruchu v Jihočeském kraji

Jihočeský kraj je oblast bohatá na kulturní a historická dědictví, která lákají turisty ze všech koutů. Podívejme se blíže na různorodost atraktivit a možností, které tento kraj nabízí (jccr.cz, 2021).

Začněme u kulturně-historických atraktivit se zpoplatněným vstupem. V kraji se nachází celkem 34 zámků, hradů, zřícenin a tvrzí, které lákají návštěvníky k prozkoumání bohaté historie tohoto regionu. Kromě toho je zde 84 muzeí, galerií a dílen, které ukazují různé aspekty jihočeské kultury a umění. Na seznamu je také 12 klášterů, kostelů, modliteben a hrobek, které poskytují pohled na náboženské a historické dědictví.

Pro milovníky architektury nabízí Jihočeský kraj 6 měst s hradbami, radnicemi a podzemními chodbami, což je skvělá příležitost k prozkoumání malebných uliček a objevování historických památek. K tomu připočtíme 4 vyhlídkové věže, které umožňují panoramatický pohled na krajinu.

Milovníci piva si rovněž přijdou na své ve dvou pivovarech, které nabízejí veřejnou prohlídku. Kromě toho je zde 22 dalších atraktivit, jako jsou památkové rezervace, mlýny, doly, jeskyně, hamry a dokonce i lodní doprava, které nabízejí širokou škálu zážitků pro turisty.

Pokud se zaměříme na turisticky významné technické atraktivity, je zde 35 technických památek, včetně plavebních komor, vodních pil, podzemních chodeb a elektráren. Kraj je rovněž bohatý na vodní díla s 25 rybníčními soustavami a vodními nádržemi, 8 lomy, 20 mlýny a 35 továrnami, které ukazují na historický i současný průmysl regionu.

Na území Jihočeského kraje nalezneme 37 rozhleden, 5 hvězdáren, 4 doly a 30 mostů, které nabízejí fascinující pohled na technické a inženýrské úspěchy kraje.

V Jihočeském kraji najdeme také bohatou síť naučných stezek. Celkem je zde 164 naučných stezek o délce 1781 km, které umožňují návštěvníkům poznat přírodní a historické zajímavosti tohoto regionu pěšky.

Turistické plavby představují další možnost pro objevování kraje po vodní hladině. Trasy jako České Budějovice – Hluboká nad Vltavou o délce 12 km a historické centrum města České Budějovice o délce 6 km lákají návštěvníky k relaxaci na vodě.

Pro kongresové a konferenční akce je kraj připraven s 104 subjekty, 206 sály s celkovou kapacitou 35 031 míst. To znamená, že Jihočeský kraj není jen o turistických atrakcích, ale také nabízí moderní infrastrukturu pro firemní akce a setkání.

Lyžaři si také najdou v tomto kraji své místo, s 25 lyžařskými areály, celkovou délkou lyžařských drah 34,6 km a 56 vleky. Pro milovníky běžeckého lyžování je zde 46 běžeckých areálů s celkovou délkou 688,8 km upravovaných tratí.

8 Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu

Jihočeský kraj se rozhodl pokračovat ve svém úsilí, aby zůstaly Jižní Čechy stabilní a významnou turistickou destinací, která dokáže konkurovat nejen ostatním regionům v České republice, ale i v zahraničí. K tomu plánuje využít osvědčené postupy a přístupy, které se osvědčily v jiných konkurenčních regionech (jccr.cz, 2021).

Prvním krokem je zlepšení kvality služeb, aniž by se zvýšila cena. Kraj chce zajistit, že turisté budou mít přístup k prvotřídním službám, ale zároveň zůstane cestování a pobyt v Jižních Čechách cenově dostupný.

Dalším důležitým bodem je zaměření se na péči o hosta. Namísto pouhého poskytování standardních služeb se kraj chce zaměřit na vytváření nezapomenutelných zážitků pro návštěvníky. Chce se soustředit na to, aby každý host odjel z Jižních Čech s pozitivními vzpomínkami a pocitem, že zažil něco opravdu jedinečného.

Dále chce Jihočeský kraj aplikovat systematické vzdělávání a profesionální přístup pracovníků ve službách a na všech úrovních cestovního ruchu. To znamená nejen poskytovat pracovníkům v oblasti cestovního ruchu dostatečné znalosti a dovednosti pro jejich práci, ale také se zaměřit na vedení a management, aby byli schopni úspěšně řídit a rozvíjet turistický sektor kraje.

9 Rozvoj

„Jihočeský kraj bude ve své dotační politice v oblasti produktů zohledňovat takové produkty, které jsou originální a udržitelné, a také produkty, které jsou výsledkem spolupráce více DMO, aby nabídka jihočeských produktů byla pestrá. Rovněž i marketingově bude kladen důraz na takové produkty, které budou zaměřeny mimo letní sezonu a také mimo turisticky nejvíce zatížené lokality“ (jccr.cz, 2021).

9.1 Turistika

Jihočeský kraj se rozhodl podpořit obnovu stávajících naučných stezek a vznik nových tras, aby dále obohatil možnosti pro turisty i místní obyvatele objevovat krásy kraje a poznávat jeho přírodní bohatství. Zde je plán, který se kraj chystá realizovat:

9.1.1 Obnova stávajících naučných stezek

Počet provedených auditů: Plánuje se provést 38 auditů stávajících naučných stezek, zaměřených na technický stav, značení, mobiliář a stav komunikací.

9.1.2 Vznik nových naučných stezek

Počet nově vzniklých stezek: Cílem je vytvořit 23 nových naučných stezek mimo turisticky exponované lokality, což představuje nové možnosti pro objevování zajímavých přírodních lokalit v kraji. K tomu bude sloužit dotační program kraje, který podpoří iniciativy na vznik nových naučných tras.

9.1.3 Moderní pěší trasy a dálkové trasy

Analýzy tras: Kraj plánuje provést 16 analýz tras s cílem identifikovat ty, které mají potenciál stát se moderními pěšími trasami.

9.1.4 Vznik nových tras

Je plánováno vytvoření 10 nových moderních pěších tras a dálkových tras s celkovou délkou 395 km do roku 2030. Tyto trasy budou sloužit pro pěší turistiku a objevování kraje z nových perspektiv.

9.1.5 Udržitelnost a propagace

Kraj se zaměří na vytvoření 24 nových produktů zaměřených na naučné stezky a pěší trasy. Ty budou propagovány jako součást bohaté nabídky kraje pro turisty i místní obyvatele.

9.1.6 Obnova pěších turistických tras

Kraj se zavazuje k pravidelné obnově 427 pěších turistických značených tras, celkem o délce 5 297 km, což zajistí udržení kvality a bezpečnosti pro turisty v celém kraji.

Tento plán má za cíl nejen obohatit nabídku turistických atrakcí v Jihočeském kraji, ale také podpořit udržitelný turismus a poskytnout turistům možnost objevovat přírodní krásy kraje skrze naučné stezky a moderní pěší trasy.

9.2 Cykloturistika

Jihočeský kraj má za cíl podpořit rozvoj elektrokolových půjčoven mimo turisticky exponované lokality, aby se zvýšila dostupnost této moderní formy cestování a rekreace pro místní obyvatele i návštěvníky kraje.

V rámci tohoto plánu se počítá s vybudováním 11 nových půjčoven elektrokol do roku 2030. Tímto způsobem se kraj snaží zvýšit udržitelnost a propagaci elektrokolových půjčoven, aby se staly oblíbenou alternativou k tradičním dopravním prostředkům.

Kromě toho je plánováno vybudování 38 nových dobíjecích míst pro elektrokola. Tato infrastruktura je klíčová pro podporu rozvoje elektrokolové dopravy a zajištění, že elektrokola budou mít dostatečnou infrastrukturu pro svůj provoz.

Pro rozšíření elektrokolových půjčoven a dobíjecích stanic se počítá s celkovým počtem 32 fungujících půjčoven elektrokol a 47 zapojených dobíjecích míst pro kola.

Dále je součástí plánu vytvoření online dostupného soupisu půjčoven elektrokol a dobíjecích stanic, který bude veřejně prezentován. Tento soupis bude obsahovat informace o dostupných elektrokolových půjčovnách a dobíjecích stanicích v kraji, aby bylo co nejjednodušší najít potřebné informace pro využití této formy dopravy.

Dalším bodem je podpora vzniku nových tematických cyklotras mimo turisticky exponované lokality. Plánuje se značení a vytvoření 29 nových cyklotras s délkou 335 km, aby cyklisté mohli objevovat nové, méně známé části kraje.

Posledním bodem je podpora obnovy a zvyšování kvality stávajících cyklotras a cyklostezek, včetně rozšíření na méně vytěžované komunikace. Je plánováno provést 20 auditů cyklotras a cyklostezek, 22 analýz stavu vytíženosti, propagovat méně vytížené cyklotrasy, obnovit a zkvalitnit 540 km cyklotras. Tímto způsobem se kraj snaží podpořit cykloturistiku a zlepšit podmínky pro cyklisty v celém Jihočeském kraji.

9.3 Hipoturistika

Jihočeský kraj si dal za cíl podpořit provozování hipoturistiky, což zahrnuje možnosti ubytování s ustájením pro koně a přípravu hipotras pro jezdce. Zde je plán co představil:

9.3.1 Zmapování možností

Zmapování lokalit: Kraj plánuje zmapovat 10 vhodných lokalit pro provozování hipoturistiky. Tyto lokality budou vyhodnoceny z hlediska bezpečnosti, dostupnosti a atraktivnosti pro jezdce a jejich koně.

9.3.2 Online dostupná nabídka

Vznik online nabídky. Na základě zmapovaných lokalit bude vytvořena online dostupná nabídka možností ubytování s ustájením koní včetně hipotras. Tato nabídka bude obsahovat detailní informace o každé lokalitě, možnostech ubytování pro jezdce a koně, délce, náročnosti hipotras a další užitečné informace pro zájemce o hipoturistiku.

9.3.3 Revize a aktualizace

Pravidelné revize a aktualizace. Kraj se zavazuje k pravidelným revizím a aktualizacím nabídky během celého období realizace koncepce. Tím bude zajištěno, že informace budou vždy aktuální a relevantní pro jezdce, kteří chtějí využít možnosti hipoturistiky v Jihočeském kraji.

Tato nabídka má za cíl nejen podpořit hipoturistiku v kraji, ale také zpřístupnit informace o možnostech ubytování a hipotrasách pro jezdce a majitele koní. Tím se Jihočeský kraj stane atraktivní destinací pro milovníky jezdeckví, kteří hledají nová místa pro své aktivity (jccr.cz, 2021)

10 Současná situace

10.1 Cykloturistika

10.1.1 Třeboňsko

Oblast okolo Třeboně je přímo rájem pro cyklisty, proto se vyplatí na ni podívat podrobněji.

Cyklistické naučné stezky:

Okolo Třeboně (39 km)

Tato naučná stezka vás provede okolím Třeboně, známého lázeňského města s bohatou historií. Během cesty se setkáte s malebnými jezery, historickými památkami a krásnou přírodou.

Naučná stezka kolem Rožmberka (22 km)

Kratší naučné stezky vhodné i pro cyklisty:

Naučná stezka kolem Světa (12 km)

Tato stezka vás zavede kolem rybníka Svět, který je součástí treboňské rybníční soustavy. Budete mít možnost obdivovat typickou treboňskou krajinu a přírodu.

Naučná stezka Veselské pískovny (7 km) - Vlkov

Tato stezka vede k Veselským pískovnám, které jsou oblíbeným místem pro odpočinek a koupání v letních měsících. Během cesty se návštěvník dozví něco o historii a vzniku těchto pískoven.

Naučná stezka zdraví Třeboň Hradeček (3.6 km) - Třeboň

Tato krátká stezka je ideální pro rodiny s dětmi nebo pro ty, kteří hledají rychlý výlet do přírody.

Cyklovýlety s koupáním:

Stezkou Emy Destinové (48 km)

Tento výlet provází krajinou spojenou s životem a dílem známé operní pěvkyně Emmy Destinové. Na kole na zámek Červenou Lhotu (76 km)

Tento výlet návštěvníky zavede k malebnému zámku Červená Lhota, který se tyčí na ostrůvku uprostřed rybníka. Během cesty si užijete cyklistickou jízdu přes krásnou jihočeskou krajinu.

Na kole na Jemčinu, Lannův kříž, Pecák (51 km)

Na kole k nejsevernějšímu bodu Rakouska, na Peršlák (56 km)

Na Cepskou pískovnu za koupáním (41 km) - okruh z Třeboně

Na Vlkovskou pískovnu za koupáním (21 km) - z Třeboně na pískovnu

(trebonsko.cz, 2020)

10.1.2 Šumava

Tento malebný kraj nabízí širokou škálu možností pro cyklisty všech dovednostních úrovní. Bez ohledu na to, zda preferuje návštěvník jízdu na horském kole po lesních stezkách, klidných silnicích mezi vesnicemi, nebo cykloturistiku s bagáží po horských cestách, si na Šumavě najde to své. Návštěvník zde může narazit na krátké, avšak strmé výstupy, které mohou být náročné. Mimo samotný park je krajina spíše kopcovitá než strmá, což znamená, že zde lze podniknout i méně náročné cyklovýlety. Nejvíce tras nalezneme kolem Stožce, Kvildy, Volar, Horní Plané, Modravy, Srní nebo Borové Lady.

10.1.3 Bikeparky

Bikepark je speciálně navržené místo nebo areál, který slouží pro horskou cyklistiku a nabízí různorodé tratě a terény pro cyklisty různých úrovní dovedností. Tyto parky jsou obvykle umístěny v přírodním prostředí, často ve vysokohorských oblastech nebo lesích, a jsou vybaveny různými prvky, které umožňují cyklistům prožívat adrenalinové zážitky a technické výzvy. Ty největší parky v jižních Čechách nalezneme v Lipně nad Vltavou, Nové Bystřici a na Zadově.

10.1.4 EuroVelo

V tomto regionu České republiky se nachází několik tras evropského cyklistického projektu EuroVelo, které představují skvělou možnost prozkoumat tuto krásnou oblast na kole. Jedná se o rozsáhlou síť cyklostezek, které propojují různé evropské regiony a umožňují cyklistům objevovat úžasná místa po celé Evropě.

EuroVelo 7: Sluneční trasa

Jednou z tras EuroVelo v Jihočeském kraji je EuroVelo 7, známá také jako Sluneční trasa. Tato trasa propojuje severní Finsko s jihem Itálie, a její český úsek prochází právě skrze Jihočeský kraj. Konkrétně vede ze severu na samotný jih kraje. Cyklisté mohou projet malebnými vesnicemi, kolem rybníků a přírodních rezervací, a zároveň si užívat pohledů na historická města plná památek.

EuroVelo 13: Železná opona

Jihočeský kraj také leží na trase EuroVelo 13, nazývané Železná opona. Tato trasa cyklistům umožňuje prozkoumat bývalou železnou oponu, která dříve oddělovala východní a západní Evropu. V kraji se tato trasa vine kolem hranic s Rakouskem a Německem (eurovelo.cz, 2024).

Cyklobusy

Po celé ploše Jihočeského kraje můžou cykloturisté v letních měsících využít služeb cyklobusů nebo vlaků pro přepravu kol. Za přepravu kola zaplatí 40 Kč za den. Službu poskytují 3 dopravní společnosti. Maximální kapacita přepravených kol činí 25.

Zde je seznam linek:

Novohradská linka

Trasa: České Budějovice - Trhové Sviny - Nové Hrady - Hojná Voda

Zelená linka

Trasa: České Budějovice - Třeboň - Jindřichův Hradec - Slavonice

Vltavská linka

Trasa: České Budějovice - Český Krumlov - Lipno nad Vltavou - Horní Planá

Červená linka

Trasa: České Budějovice - Český Krumlov - Volary - Kvilda

Šedá linka

Trasa: České Budějovice - Prachatice - Volary - Kvilda

Modrá linka

Trasa: České Budějovice - Kvilda

Žlutá linka

Trasa: České Budějovice - Týn nad Vltavou - Písek - Orlík nad Vltavou

(jikord.cz, 2023)

.

10.2 Hipoturistika

V Jihočeském kraji byla díky podpoře fondů Evropské unie a Jihočeského kraje vybudována síť 49 stezek o celkové délce 500 km a stanic pro jízdu na koni. Tyto stezky umožňují návštěvníkům přijet s vlastním koněm nebo si půjčit koně včetně doprovodu. Stejně jako turistické trasy jsou značené i hypostezky, které mají svou značku v podobě bílého čtverce v jehož středu je barevný kruh (jihoceskehipostezky.cz, 2011).

11 Bikeparky

Bikeparky jsou stále populárnější zálibou pro milovníky adrenalinu. Tyto speciálně navržené tratě poskytují jezdcům různorodé terény a prvky, aby mohli trénovat své dovednosti a zlepšovat svou jízdu. Zde se podíváme na to, jak bikeparky fungují, co nabízejí a proč jsou tak oblíbené.

11.1 Adrenalinové sporty

Ježdění trailů můžeme zařadit mezi takzvané adrenalinové sporty. Pojdme si proto tento pojem přiblížit.

Nelze úplně přesně říci, kdy adrenalinové sporty vznikly, ale jejich hlavní rozmach se uskutečnil v posledních dvou stoletích. Důvodem proč lákají čím dál víc a víc lidí je ten, že lidé se snaží vyplnit svůj volný čas něčím novým, zábavným, nebezpečným a snaží se posouvat hranice svých možností. Při vykonávání adrenalinových sportů zažívá člověk pocit takzvaného flow, tedy pocitu naprosté soustředěnosti a odtržení od okolního světa. „*Základem extrémních sportů je využití gravitace lidské vynalézavosti a technického pokroku*“ (Tomlinson, 2000).

Člověk může s adrenalinovými sporty začít ve své podstatě kdykoli. Samozřejmě čím lepší fyzický stav daný jedinec má, tím lépe. Měl by se ale před provozem těchto sportů pořádně seznámit s nebezpečím a poradit se s odborníky. Jinak to nemusí dobře dopadnout.

Pojem adrenalinové sporty se může zdát poněkud mylný. Protože při vykonávání se nevyplavuje do těla adrenalin nýbrž endorfin, dopamin a serotonin (Hazuková, 2020).

Tomlinson (2000) v knize Encyklopedie extrémních sportů rozděluje adrenalinové sporty do 3 kategorií podle místa konání sportu. Adrenalinové sporty lze vykonávat ve vzduchu, na zemi a nebo ve vodě. Ve vzduchu se můžeme setkat s populárními sporty bungee jumping a parašutismem. Sportů, které může sportovec vykonávat na zemi, je daleko více. Jako například horolezectví nebo snowboarding. Voda pokrývá více jak 70% povrchu země a tudíž se vybízí na ní provozovat i sporty. V Čechách se setkáme především s raftingem, ale v zahraničí jsou velmi populární potápění nebo surfing (Štucaurová, 2023).

11.2 Rozmanitost tras

Bikeparky mají obvykle širokou škálu tras a prvků, které jsou navrženy pro různé úrovně dovedností jezdců. Bikeparky mají různou obtížnost, od jednoduchých až po extrémně náročné. Tyto trasy mohou obsahovat různé terénní prvky jako skoky, zatáčky, kořeny, kameny a dropy. Každá trať má své vlastní charakteristiky, které vyzývají jezdce k překonání.

Skoky: Skoky jsou jedním z nejoblíbenějších prvků bikeparků. Jezdci se mohou připravit na vzlet a pak se těšit na pokud možno bezpečné přistání na druhé straně skoku. Velikost a obtížnost skoků se liší podle trasy a parku.

Zatáčky: Různé typy zatáček jsou důležitou součástí bikeparků. Od ostrých technických zatáček po široké klopené oblouky, zatáčky přidávají do jízdy dynamiku a vyžadují dobrou techniku řízení a brzdění. V některých zatáčkách se jezdci i do úhlu 90 stupňů.

Dropy: Dropy jsou často vysoké body na trati, kde jezdec musí skočit dolů na nižší úroveň terénu (v řádech jednotek metrů). Tento prvek testuje odvalu jezdce a jeho schopnost správně odhadnout a provést skok. Ovšem při špatně provedeném skoku hrozí i těžká zranění.

11.3 Bezpečnost a údržba

Bezpečnost je v bikeparcích prioritou. Provozovatelé parků se snaží udržovat trasy a prvky v dobrém stavu, pravidelně provádějí kontrolu a údržbu, aby minimalizovali riziko úrazu. Lidem, kteří se starají o tratě, se říká slangově šejpři. V některých bikeparcích, jako je například Lipno, se setkáme i s horskou službou pro rychlejší ošetření zraněných. Číslo na horskou službu je 1210. Při vážnějších úrazech létá vrtulník. Bikeři mívají často problém s turisty. Turisti totiž chodí na trailly a vystavují se nebezpečí srážky s bikery.

Označení Tras: Trasy v bikeparcích bývají označeny podle obtížnosti, aby jezdci věděli, co očekávat. Označení bývají podobné jako na lyžařských svazích: zelená (lehká),

modrá (střední), červená (těžká) a černá (extrémní). Toto označení umožňuje jezdcům vybírat si trasy podle svých schopností.

11.4 Komunita a Zážitek

Bikeparky nejsou jen o jízdě, jsou to i místa pro setkávání se s ostatními nadšenci, sdílení rad a zkušeností a vytváření komunity. Mnoho parků pořádá akce, jako jsou workshopy, závody nebo tréninkové kempy, které podporují vývoj cyklistických dovedností a přispívají k propojení lidí se stejným zájmem.

11.5 Bikepark Lipno

V parku jsou k dispozici 1,8 km dlouhá modrá trasa a 1,2 km dlouhá červená trasa, která je obtížnější, s množstvím klopének a převýšením 180 metrů. Pro pohodlnou přepravu kol je zde čtyřsedačková lanová dráha Promenádní. Je možné si zapůjčit veškeré vybavení přímo u lanovky. Tento bikepark je vhodný pro děti od 8 let, začátečníky i pokročilé bikery. Za celý den ježdění návštěvník zaplatí 700 korun (lipno.info, 2024).

11.6 Bikepark Zadov

Bikepark na Zadově je tím největším v jižních Čechách. Na své si zde přijdou nováčci, ale i zkušení bikeri. Zadov se rozhodl zaujmout netradičním názvem trailů. Temelínský odpalovák (červená trať), Na Kobyle Rodeo (modrá trať), Cesta do ráje (zelená trať) a Rolling stones (oranžová trať). O pohodlnou cestu na kopec se postará lanovka Zadov-Kobyly.

11.7 Bikepark Hradiště

Na pokraji Jihočeského kraje nalezneme Bikepark Hradiště. Patří mezi ty menší, ale svou atmosférou si získává pozornost. Přešlé dva bikeparky používali k převozu bikerů na kopec sedačkovou lanovku. To ale není případ bikeparku Hradiště. Tady se setkáváme s pomou.

Tipy trailů:

FAMILY: Bike park Hradiště nabízí příjemnou „pěšinku“ pro celou rodinu, kde se žádná maminka s potomkem nemusí bát žádného nebezpečí. Tato trasa je navržena s ohledem na bezpečnost a pohodlí rodin s dětmi, aby si mohli užít zábavu na horských kolech.

FLOW: S délkou 650 metrů nabízí velké klopénky, skoky a lávky. Přestože jde o Flow trať, je bezpečná i pro malé děti díky bezpečným objezdům skoků a lávek. Tato trať nabízí plynulý a zábavný zážitek pro všechny úrovně jezdců.

HARD: Lokální specialitou bike parku Hradiště je trať s označením "Hard", s délkou 550 metrů. Při projetí této tratě se může návštěvník těšit na technicky náročné a utažené klopénky, velké skoky a sjezdy po skalách. Tato trať je vhodná pro zkušenější jezdce, kteří hledají výzvu a adrenalinový zážitek.

NORTH SHORE: Krátká odbočka z Flow trati, nazvaná "North Shore", nabízí skvělou zábavu. I když je kratší, přinese vám mnoho radosti. Na této trati se můžete těšit na úzké lávky, kamenné sekce a překlopy. Pro ty, kteří hledají technické a zábavné prvky, je North Shore skvělou volbou.

12 Pumptrack

Pumptrack je dráha určená pro jízdu na kole, skateboardu, in-line bruslích nebo na koloběžce. Její povrch je obvykle tvořený zpevněnou plochou, často z betonu, hlíny nebo asfaltu, s různými oblouky, skoky a zatáčkami. Hlavním cílem při jízdě na pumptracku je používat pohyb těla a váhy na kole (nebo na jiném zařízení) k překonávání překážek a udržování rychlosti, aniž byste museli šlapat na pedály nebo se odrážet. Tento způsob jízdy umožňuje jezdcům udržovat rychlost bez nutnosti neustálého šlapání. Pumptracky jsou oblíbené zejména mezi milovníky BMX, mountainbiků, skateboardistů a dalších sportovců, kteří si chtějí vyzkoušet různé triky a dovednosti.

12.1 Typy pumptracků podle povrchu

Asfaltový pumptrack: Asfaltový povrch je hladký a umožňuje rychlou jízdu a méně odporu. Je ideální pro rychlé a plynulé jízdy, ale vyžaduje dobrou stabilitu a správné brzdění při zatáčení.

Hlíněný pumptrack: Hlíněný povrch je obvykle měkký a zároveň poskytuje dobrý grip. Je ideální pro technické jízdy s měkkým odpružením a dobrým ovládním. Při jízdě na hlíně je důležité pumpovat tělem do kolen pro udržení rychlosti.

Pumptrack s gumovými bloky: Gumové bloky na pumptracku jsou skvělým prvkem pro cvičení techniky. Při jízdě přes gumové bloky je důležité najít správný rytmus a techniku pro překonání překážek. S tímto typem pumptracku se můžeme potkat na Kramolíně v Lipně nad Vltavou.

13 Strukturované rozhovory

13.1 Rozhovor s jezdcem a stavitelem trailů Petrem Danovičem

1. Jak jsi se k ježdění trailů dostal?

„Oba bráchové jezdili přede mnou a celkově má celá naše rodina kladný vztah ke sportu.“

2. Jak dlouho už jezdíš?

„Jezdím od svých 11 let.“

3. Jezdíš s nějakými kamarády? Když ano s kolika?

„Ano, jezdím. Celkově nás bylo ve skupině šest.“

4. Byl jsi někdy stavět traily?

„Ano. Stavět skoky jsem byl několikrát a dokonce jsme je měli postavené i na zahradě.“

5. Byl jsi někdy jezdit na komerčních trailech? (např. Špičák, Lipno)

„Ano. Byl jsem právě na Lipně i na Špičáku. Párkrát jsem byl jezdit i v Rakousku.“

6. Jaký máš názor na to, že stavíš dráhu na cizím pozemku? Ví o tom majitel pozemku?

„Nemělo by se to dělat, ale pokud nějak hrozně nezasahuješ do toho terénu nebo máš povolení, tak to je v pohodě. Když je to v lese a je to státní pozemek nebo nikdo o tom neví, tak je to za mě v pohodě. Většinou ale nestavíš traily na nějakým cizím pozemku, a když jo, tak o tom většinou nevíš protože tam není žádné ohraničení.“

13.2 Rozhovor s jezdcem Kryštofem Kotyzou

1. Jak jsi se k ježdění trailů dostal?

„Dostal jsem se k tomu díky vyhledávání adrenalinových sportů a baví mě rychlá jízda.“

2. Jak dlouho už jezdíš?

„Jezdil jsem asi dva-tři roky.“

3. Jezdíš s nějakými kamarády? Když ano s kolika?

„Jezdili jsme jak v partě, tak i sami. Bylo nás pokaždé jinak jak se to sešlo.“

4. Byl jsi někdy stavět traily?

„Stavět jsem úplně nechodil, to spíš ostatní.“

5. Byl jsi někdy jezdit na komerčních trailech? (např. Špičák, Lipno)

„Jezdil jsem na Lipně i na Špičáku a párkrát do Rakouska. Rakousko je výrazně napřed.“

6. Jaký máš názor na to, že staviš dráhu na cizím pozemku? Ví o tom majitel pozemku?

„Trailly se staví většinou v lese. Není to ani poznat a většina lidí si jich nevšimne.“

7. Proč si přestal jezdit?

„Měl jsem jednou špatnou nehodu, upadl jsem a měl jsem otřes mozku. Bylo to dokonce na těch trailech na Klukovi. Od té doby jsem se bál a neskákal jsem už na 100%.“

8. Měl s tebou někdo někdy problém že jezdíš takhle v lese?

„Nikdy nikdo neměl problém. Jediný co tak jsme měli problém s motorkářema. Oni totiž jezdili po trailech a rozjezdili je. On je docela rozdíl, když na tom jezdí kola nebo když na tom jezdí stokilová motorka.“

13.3 Rozhovor se starostou Litvínovic

1. Víte o tom, že se na území vaší obce nacházejí trailly pro horská kola?

„Ano a jsou nelegální. Z našeho pohledu i ze zákona.“

2. Jak si myslíte že se tento trail vybudoval?

„Nevím. Asi to byla zábava kluků, kteří mají tento sport rádi. Je to hodně atraktivní sport a proto si to tam vybudovali. Bez vědomí majitele pozemku, což není úplně dobře. Možná s vědomím majitele by se dozvěděli nová věc která by museli mít pro ježdění a nebo možná by jsme dokázali udělat povolení. Některé trailly jsou v lese takže na to by jsme možná dokázali dát povolení pokud by to přišli říct.“

3. Jeden z trailů se nachází na katastrálním území České republiky, je podle vás těžké na tomto území vybudovat trail z hlediska získání pozemků?

„Kdyby se někdo zeptal tak by povolení nebo pronájem mohl dostat. určitě se k tomu budou vyjadřovat lesní hospodáři, protože všechno co se tam udělá může narušit kořenovou soustavu.“

4. Traily jsou ve špatném stavu, máte v plánu je zrekonstruovat?

„V obecním pozemku vlastní hospodářství, jak nás upozornil lesní hospodář, tyto traily musíme na vlastní náklady zlikvidovat a dát to do původního stavu.“

5. Kolik může stát taková likvidace trailu?

„Nevím.“

6. Jak se díváte na budoucnost Litvínovic z hlediska Cestovního ruchu?

„Chceme podporovat místní podnikatele aby jsme do Litvínovic přitáhli turisty a oni měli poptávku. Dále chceme vybudovat workoutové hřiště, jehož cena by měla dosahovat 4 000 000 Kč. Bude vybudované u fotbalového hřiště v Šindlových Dvorech. Konkrétně u toho fotbalového hřiště budem předělávat šatny, tudíž celá tato lokalita projde obnovou.“

7. Je podle vás výstavba trailů dobrým způsobem, jak přilákat turisty do Litvínovic?(traily můžou samozřejmě využívat i místní obyvatelé)

„Vždycky to přináší nějaké problémy, jako je například parkování aut, takže o to nemáme do budoucna zájem.“

8. Na úplném konci obce Mokré se nachází Pumptrek, který je v katastru na území obce Litvínovic. Pumptrek je ve sjízdném stavu, ale dali by se na něm udělat opravy. Je to v plánu obce?

„Konkrétně tento Pumptrek máme v plánu rozšířit, akorát v jiných místech, protože v těch místech kde se nachází nyní chceme vybudovat autobusovou zastávku. V plánu máme ho přemístit na místo tréninkového hřiště. Bude lepší a kvalitnější, než ten současný. Spolupracujeme s klučinou, který tady stavěl ty traily a pomohl by nám s výstavbou toho nového pumptreku.“

14 Mapa v ArcGIS

Součástí mé práce bylo zanést traily do map. Mapu lze nalézt na tomto odkazu:

<https://storymaps.arcgis.com/stories/f79a27a6b87941cea244a1195b4df172>

15 Youtube video

Některé trailly jsem osobně projel a záznam jízd jsem vložil na platformu Youtube. Zde je odkaz na můj Youtube kanál:

<https://www.youtube.com/@vojtechpulkrab5362>

16 ArcGIS StoryMaps

ArcGIS StoryMaps je platforma, která umožňuje uživatelům vytvářet a sdílet poutavé a interaktivní příběhy pomocí map, obrázků, videí a textu. Tato aplikace je součástí širšího ekosystému ArcGIS od společnosti Esri, který se specializuje na geografické informační systémy (GIS).

16.1 Vytváření Příběhů

ArcGIS StoryMaps umožňuje uživatelům vytvářet poutavé a informativní příběhy, které spojují různé typy obsahu. To může zahrnovat interaktivní mapy, obrázky, videa, grafy, popisky a další prvky. Uživatelé mohou jednoduše přetahovat a upravovat prvky příběhu, aby vytvořili atraktivní a interaktivní prezentaci.

16.2 Interaktivní Mapy

Jedním z hlavních prvků ArcGIS StoryMaps jsou interaktivní mapy, které lze vložit přímo do příběhu. Uživatelé mohou vytvářet různé typy mapových vizualizací, včetně bodových, liniových a polygonových dat. Tyto mapy mohou obsahovat vrstvy s informacemi, popisky, obrázky a odkazy na další zdroje.

16.3 Šablony a Design

Platforma nabízí různé šablony a designové možnosti pro vytváření příběhů. Uživatelé mohou vybírat z různých layoutů, stylů a barev, aby přizpůsobili vzhled svého příběhu podle potřeb a cílů.

16.4 Sdílení a Spolupráce

Hotové příběhy lze snadno sdílet s ostatními. Uživatelé mohou vytvořené příběhy zveřejnit na veřejné doméně, sdílet je prostřednictvím odkazů nebo integrovat do webových stránek. ArcGIS StoryMaps také umožňuje spolupráci, kdy více uživatelů může pracovat na jednom příběhu současně.

16.5 Využití

Aplikace má široké využití v mnoha oblastech. Může být použita pro tvorbu vzdělávacích materiálů, prezentací, cestovních průvodců, reportáží, příběhů o událostech, environmentálních zpráv a mnoho dalšího. Vytváření a prohlížení příběhů v aplikaci ArcGIS StoryMaps může poskytnout efektivní a atraktivní způsob, jak prezentovat informace o místech, událostech a tématech spojených s geografii a mapováním.

17 ArcGIS FieldMaps

ArcGIS Field Maps je mobilní aplikace, která umožňuje terénním pracovníkům a technikům snadněji a efektivněji sbírat, editovat a sdílet geografická data přímo v terénu. Tato aplikace je součástí ekosystému ArcGIS od společnosti Esri, který se specializuje na geografické informační systémy (GIS).

17.1 Sběr Dat v Terénu

ArcGIS Field Maps umožňuje uživatelům snadno sbírat geografická data pomocí mobilního zařízení. Uživatelé mohou vytvářet a upravovat bodové, liniové a polygonové prvky přímo na mapě v reálném čase. To je užitečné pro sběr dat o lokalitách, zákaznících, infrastruktuře, geologických údajích a dalších informacích.

17.2 Offline Funkce

Field Maps podporuje práci offline, což je zásadní pro terény s omezeným nebo žádným připojením k internetu. Uživatelé si mohou předem stáhnout mapy, vrstvy a data do svých zařízení a poté pracovat s nimi bez připojení. Jakmile se znovu připojí k síti, aplikace automaticky synchronizuje všechny změny.

17.3 Zlepšená Navigace a Orientace

Field Maps poskytuje uživatelům lepší navigaci a orientaci v terénu pomocí integrovaných nástrojů pro vyhledávání, trasování, zobrazování výškopisu a dalších funkcí. To usnadňuje terénním pracovníkům pohyb v terénu a nalezení požadovaných lokalit.

17.4 Sdílení a Spolupráce

Hotová data a projekty mohou být snadno sdílena s týmem nebo kolegy pomocí ArcGIS Online. Uživatelé mohou sdílet mapy, vrstvy, reporty a další informace, což umožňuje lepší spolupráci a koordinaci práce.

17.5 Využití

ArcGIS Field Maps je mocný nástroj pro terénní sběr dat, který pomáhá organizacím v různých odvětvích, jako jsou například správa nemovitostí, stavba, zemědělství, energetika, městské plánování a mnoho dalších.

18 Survey123

Survey123 je mobilní aplikace, která umožňuje uživatelům snadno vytvářet a distribuovat průzkumy a dotazníky a následně sbírat data v terénu pomocí mobilních zařízení. Tato aplikace je součástí ekosystému ArcGIS.

18.1 Vytváření Průzkumů a Dotazníků

Survey123 umožňuje uživatelům jednoduše vytvářet průzkumy a dotazníky s různými typy otázek, jako jsou jednoduché textové pole, výběry z rozbalovacího menu, více-výběrové možnosti, datumy a další. Uživatelé mohou také vložit obrázky, GPS polohy a podpisy.

18.2 Šablony a Design

Aplikace nabízí různé šablony a designové možnosti pro vytváření průzkumů. Uživatelé mohou vybírat z předdefinovaných šablon nebo vytvářet vlastní průzkumy s individuálním designem a nastavením.

18.3 Mobilní Sběr Dat

Po vytvoření průzkumu mohou uživatelé distribuovat průzkumový odkaz nebo QR kód, který umožní terénním pracovníkům vyplňovat průzkumy přímo na svých mobilních zařízeních. Data jsou sbírána offline, což je výhodné pro práci v terénu s omezeným nebo žádným připojením k internetu.

18.4 Integrace s GIS

Data z průzkumů se automaticky ukládají do ArcGIS Online nebo ArcGIS Enterprise, což umožňuje snadnou integraci s ostatními GIS daty a jejich vizualizaci na mapě. Uživatelé mohou také vytvářet reporty a dashboardy pro analýzu a prezentaci dat.

18.5 Využití

Aplikace Survey123 je užitečným nástrojem pro organizace v mnoha odvětvích, jako jsou například průzkumy veřejného mínění, kontrola stavu infrastruktury, sběr dat o životním prostředí, terénní průzkumy a další. Díky snadnému vytváření průzkumů a

sběru dat v terénu mohou uživatelé efektivně získávat a analyzovat důležité informace pro své projekty.

19 Případová studie oblasti kolem hory Kluk

Kolem malebné hory Kluk se vine spleť sítí nelegálních trailů pro horská kola, která dosud zůstává skrytá většině lidí. Tato oblast je však plná potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu, který by mohl přinést ekonomický prospěch.

19.1 Popis Lokality

Hora Kluk, se svými strmými svahy a bujnými lesy, je ideálním místem pro dobrodružné cyklistické výlety. Nelegální traily v této oblasti nabízejí různorodé terény a stupně obtížnosti, což z nich činí lákavou destinaci pro široké spektrum cyklistů, od začátečníků po zkušené jezdce. Tato oblast je bohatá na přírodní krásy, jako jsou skalní útvary, malebné lesy a panoramatické výhledy, což láká milovníky přírody a outdoorových aktivit. Rozvoj turismu v této oblasti by mohl přinést ekonomický prospěch a nové podnikatelské příležitosti, jako jsou cyklistické půjčovny, horské ubytování, restaurace a místní obchody. Destinace by měla být určena buď čistě pro bikery, nebo pro pěší turisty. Tyto dvě skupiny se při sjíždění trailů nesnesou spolu. Bikeri se pohybují ve vysokých rychlostech a mohli by chodci jednoduše srazit a uškodit jim nějaké zranění. Trail nemusí být jen jednosměrný. Stačí se podívat na singletrail v Prachaticích. Krásný trail by se dal nazvat spíše okruhem v lese.

19.2 Propagace a rozvoj

Propagace této oblasti by mohla probíhat prostřednictvím marketingových kampaní, online sociálních médií a turistických portálů. Ukázky akčních fotografií, videa z trailů a recenze cyklistů by mohly přilákat pozornost. Vytvoření kvalitních propagačních materiálů, jako jsou videa zachycující krásu a dobrodružství v této oblasti, by mohlo pomoci přilákat pozornost potenciálních návštěvníků. Rozvoj a zlepšení přístupových cest a parkovišť by usnadnilo návštěvníkům přístup k trailům, což by zlepšilo celkový zážitek z návštěvy. Zavedení bezpečnostních opatření, jako jsou informační tabule s mapami trailů a bezpečnostními pokyny, by zajistilo bezpečnost návštěvníků. Zároveň by bylo vhodné mít v místě nouzové kontakty pro případné náhlé situace. Výrazně by trailům pomohlo zanesení do Mapy.cz a Googlemaps a vytvoření grafického plánu celé oblasti, na kterém by byly označeny traily. Za názorný příklad nám může jít třeba bikepark v Lipně nad Vltavou.

Obrázek 4 Mapa bikeparku v Lipně nad Vltavou(lipno.info, 2024)

19.3 Ochrana přírody

Je klíčové mít na paměti, že při využívání těchto trailů je nezbytné dbát na ochranu přírody a zachování ekosystému. Vytvoření udržitelného cestovního ruchu zahrnuje také péči o životní prostředí a minimalizaci negativního dopadu na přírodu. Při mé nedávné návštěvě jsem si všiml, že část trailu byla zničena kácením stromů. Tudíž určitá část trailu chybí. Hora Kluk a její okolí se nachází v lokalitě CHKO Blanský les. To by mohl být velký problém při případné legalizaci trailů.

20 Výsledky

V rámci mé bakalářské práce jsem zjistil, že na území jižních Čech se nachází velké množství pumptracků, přičemž mnohé z nich jsou vybudovány z asfaltu. Tyto pumptracky často nalezneme v okolí měst. Tato varianta výstavby je považována za přijatelnější a vhodnější pro městské prostředí než budování dlouhých trailů. Dokonce i

v Litvínovicích se plánuje stavba nového pumptracku, což naznačuje rostoucí popularitu tohoto sportu a zájmu veřejnosti o podobná zařízení.

Dále jsem zjistil, že trailly jsou obtížné k dohledání. Tento fakt může být způsoben několika faktory, včetně nedostatečné informovanosti veřejnosti o existenci těchto tras nebo nedostatečného značení. Navíc jsem zaznamenal, že komunita cyklistů se často obměňuje, což může být způsobeno několika faktory. Jedním z nich může být ztráta zájmu či motivace, která může nastat v důsledku finanční náročnosti tohoto sportu nebo obav z rizika spojeného s jízdou na horském kole. Tyto výsledky naznačují potřebu dalšího zkoumání a podpory v oblasti rozvoje cyklistických tras a sportovních zařízení, aby bylo možné lépe naplňovat potřeby a zájmy cyklistické komunity a zároveň podporovat aktivní a zdravý životní styl veřejnosti.

Vedle rostoucího zájmu o pumptracky a cyklistické trasy pro zkušenější je pozorovatelný i trend nabídky trailů vhodných pro začínající jezdce a rodiny s dětmi. Tato iniciativa směřuje k tomu, aby bylo cyklistické prostředí přístupnější a atraktivnější pro širší spektrum jezdců. Tyto lehčí trailly můžeme nalézt v Lipně nad Vltavou, Frymburku nebo Prachaticích. Tato iniciativa je důležitým krokem k podpoře aktivního životního stylu a zdravé rekreace pro všechny věkové kategorie. Nabídka takových trailů nejenom rozšiřuje možnosti zábavy a volnočasových aktivit, ale také přispívá k podpoře turistického ruchu a ekonomickému rozvoji dané oblasti.

21 Závěr

Úvodní část mé bakalářské práce se zaměřuje na důkladné pochopení a uspořádání základních pojmů v oblasti cestovního ruchu. Dále jsem se zaměřil na dělení Jihočeského kraje na jednotlivé regiony, jako jsou Budějovicko, Česká Kanada, Český Krumlov a další. Toto rozdělení pomáhá lépe pochopit specifika cestovního ruchu v různých částech regionu. Srovnání kontextu Jihočeského kraje s krajem jihomoravským přináší důležitý pohled cestovního ruchu v rámci konkurence.

Další část mé práce se zabývá analýzou nejčastějších forem cestovního ruchu v této oblasti a identifikací skrytých předpokladů pro jejich další rozvoj. Důkladný pohled na rozvoj cestovního ruchu podle turistiky, cykloturistiky a hipoturistiky v Jižních Čechách přináší důležité poznatky o trendech a možnostech v této oblasti. Zmapování současné

situace cestovního ruchu v Jižních Čechách je klíčové pro porozumění aktuálnímu stavu a potenciálu dalšího rozvoje tohoto odvětví.

Druhá část mé bakalářské práce se zaměřuje na specifické zařízení pro cyklistické aktivity, jako jsou bikeparky, pump tracky a nelegální traily. Detailní popis těchto zařízení a jejich význam pro cestovní ruch v regionu přináší ucelený pohled na možnosti zábavy a aktivního odpočinku pro návštěvníky. Pro hlubší porozumění této problematice jsem provedl tři strukturované rozhovory s jezdcem a starostou. Vytvoření mapy v programu ArcGIS a produkce YouTube videa o trailech kolem Českých Budějovic poskytuje praktické nástroje a ukázky pro podporu cykloturismu v této oblasti. Popsání nástrojů jako jsou ArcGIS Storymaps, ArcGIS Fieldmaps a Survey123 přináší důležité informace o technologických nástrojích pro analýzu a vizualizaci dat v oblasti cestovního ruchu. Případová studie oblasti kolem hory Kluk pak demonstruje konkrétní aplikace teoretických poznatků a technologických nástrojů v praxi.

Klíčová slova: Cestovní ruch, turistika, cykloturistika, hipoturistika, nelegální traily.

21.1 Summary

In the first part of my bachelor thesis I explained the basic concepts related to tourism. I defined terms such as tourism, hiking, cycling, hipotourism. Another important part was the division of the South Bohemia region according to tourism areas. Furthermore, I compared the tourism statistics of the South Bohemia Region. An integral part on the bachelor thesis was mapping the most common forms of tourism. The South Bohemian Region is a region that hides in its heart a great potential for the development of tourism. Therefore, I looked at the development in the field of tourism, cycling and hipotourism.

In my bachelor thesis I focused on mapping illegal trails, bike parks and pumptracks. I looked at the issue of illegal trails from both sides. I created a structured interview with two trail users on the one hand, and an interview with the mayor of Litvínovice on the other. Furthermore, I created a map of all trails and pumptracks in South Bohemia, thanks to ArcGIS StoryMaps, ArcGIS FieldMaps and Survey123. While mapping illegal trails, I came across the rich area around Kluk Mountain, where I created a case study.

Keywords: Tourism, cycling, hipotourism, illegal trails,

21.2 Zdroje

ZÁKLADNÍ POJMY A DEFINICE [Online]. (2008). Retrieved from <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Koncepce rozvoje cestovního ruchu Jihočeského kraje 2021-2030 [Online]. (2021). Retrieved from <https://view.publitas.com/jccr/koncepce-rozvoje-cestovniho-ruchu-v-jihoceskem-kraji-2021-2030/page/1>

Terčino údolí u Nových Hradů [Online]. (2024). Retrieved April 22, 2024, from https://www.kudyznudy.cz/aktivity/romanticky-vylet-do-tercina-udoli-u-novych-hradu?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjw8pKxBhD_ARIsAPrG45n1yLeEfDgOuALDutVYIFMExShUIaTTH5BuwaLYgZTkr2dou_I1DbUaApByEALw_wcB

Rozhledna Klet' v Blanském lese – nejstarší kamenná rozhledna v České republice [Online]. (2024). Retrieved April 22, 2024, from <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/rozhledna-klet-v-blanskem-lese-nejstarsi-kamenna>

Jindřichohradecká úzkokolejka – úzkorozchodné tratě z Jindřichova Hradce: do odvolání vlaky nejezdí [Online]. (2023). Retrieved April 22, 2024, from <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/trochu-jina-draha-jindrichohradecka-uzkokolejka>

Příjezdový a domácí cestovní ruch 2023 Q [Online]. (2024). Retrieved April 22, 2024, from <https://tourdata.cz/data/prijezdovy-a-domaci-cestovni-ruch-2023-q/>

Návštěvnost turistických cílů 2022 [Online]. (2023). Retrieved April 22, 2024, from <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-ch-cilu-2022/>

Domáci a zahraniční hosté HUZ dle krajů 2023 ve srovnání s rokem 2019 [Online]. (2023). Retrieved April 22, 2024, from <https://tourdata.cz/data/domaci-a-zahranicni-hoste-huz-dle-kraju-2023-ve-srovnani-s-rokem-2019/>

Cyklotrasy - Třeboňsko [Online]. (2020). Retrieved April 22, 2024, from <https://www.trebonsko.cz/cyklotrasy-mapy>

EuroVelo v ČR [Online]. (2024). Retrieved April 22, 2024, from <https://www.eurovelo.cz/>

JIHOČESKÉ CYKLOBUSY [Online]. (2024). Retrieved April 22, 2024, from <https://www.jihoceskaizdenka.cz/cyklobusy/>

Vítejte na stránkách www.jihoceskehipostezky.cz [Online]. (2011). Retrieved April 22, 2024, from <https://jihoceskehipostezky.cz/>

Tomlinson, J. (2000). *Encyklopedie extrémních sportů*. Egmont ČR.

- Hazuková, B. (2020). *ADRENALINOVÉ SPORTY JAKO PROSTŘEDEK K OSOBNOSTNÍMU ROZVOJI* (Bakalářská práce). České Budějovice.
- Štucaurová, N. (2023). *Postoje studentů specializace výchovy v přírodě na UK FTVS k adrenalinovým sportům* (Bakalářská práce). Praha.
- Bikepark [Online]. (2024). Retrieved April 22, 2024, from <https://www.lipno.info/zazitky/bikepark.html>
- HIPOTURISTIKA, VČERA A DNES, TADY A TAM [Online]. (2009). Retrieved April 8, 2024, from [https://www.unipo.sk/public/media/16282/Turistika%20a%20jej%20formy%20\(V%C5%A0%20u%C4%8Debnica\)%20-%20Matlovi%C4%8Dov%C3%A1,%20Klam%C3%A1r,%20Mika%20\(2015\).pdf?fbclid=IwAR1ELaKQeNUXBHuiBAhSFE4Ieea0luGPvxSXWMMJ081SNbX6Xxea29eouyE](https://www.unipo.sk/public/media/16282/Turistika%20a%20jej%20formy%20(V%C5%A0%20u%C4%8Debnica)%20-%20Matlovi%C4%8Dov%C3%A1,%20Klam%C3%A1r,%20Mika%20(2015).pdf?fbclid=IwAR1ELaKQeNUXBHuiBAhSFE4Ieea0luGPvxSXWMMJ081SNbX6Xxea29eouyE)
- Matlovičová, K., Klamár, R., & Mika, M. (2015). *TURISTIKA A JEJ FORMY* (1st ed.). Grafotlač Prešov.
- Šauer, M., Vystoupil, J., Holešinská, A., & kolektiv. (2015). *Cestovní ruch Učební text* (1st ed.). Masarykova univerzita. https://is.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/studijni_texty/cestovni_ruch_ePDF.pdf
- Hřebíčková, S., & Ondráček, J. *Cykloturistika* (1st ed.). Masarykova univerzita.
- Partl, O. (2023). *VLIV MOBILNÍCH CESTOVATELSKÝCH APLIKACÍ NA PĚŠÍ TURISTIKU* (Diplomová práce). Brno.

21.3 Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa destinací Jihočeského kraje(jccr.cz, 2016)	17
Obrázek 2. Návštěvnost v krajích(ČSÚ, 2023)	20
Obrázek 3 Sezónnost návštěvníků v Jihočeském kraji (jccr.cz, 2021).....	21
Obrázek 4 Mapa bikeparku v Lipně nad Vltavou(lipno.info, 2024)	41

21.4 Seznam příloh

<https://storymaps.arcgis.com/stories/f79a27a6b87941cea244a1195b4df172>

<https://www.youtube.com/@vojtechpulkrab5362>